

9. klasse

”Det gode liv – arbejdsmarkedet”

”Det gode liv – arbejdsmarkedet”

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Dagens Tema	Introduktion og arbejdsmarkedet	Arbejdsmarkedet og film	Messedag	Studievalgsportfolioen Ude af arbejdsmarkedet	Kvinder til salg Evaluering
1.modul	Introduktion til ugen Skibet er ladet med	Arbejdsmarkedet – sådan ser det ud!	Intro til dagen Besøg uddannelsesmessens	Arbejde med Studievalgsportfolioen	Udstilling: ”Kvinder til salg”
2.modul	Arbejdsmarkedsquiz Arbejdsmarkedet – sådan ser det ud!	Frk Mærkværdig og karrieren (film og undervisningsmateriale)	Evaluering af messebesøget	”Fattigdom og social udstødelse”	
3.modul					

Har I 2 lektioner til rådighed følg da 3. modul mandag og 1. modul tirsdag, men med færre opgaver.

Har I en dag til rådighed så følg tirsdagens program – begynd dog med 3. modul fra mandagens program.

Formålet med temaet ”arbejdsmarkedet og det gode liv” er at oplyse eleverne om konkrete fakta om vores arbejdsmarked. Derudover skal eleverne arbejde med forskellige perspektiver omkring det gode liv i forhold til arbejdslivet for at kunne udbrede og tage stilling til deres egne synspunkter om emnet.

Mandag

- introducere ugens tema og arbejdet dermed. Herefter opstart på emnet med leg/brainstorm, quiz og fakta om arbejdsmarkedet.

1.modul

Intro til ugen

Logbog

Det kan være en god idé, at eleverne fører logbog i løbet af ugen. Start hver morgen med at gennemgå dagens mål, og bed eleverne om at skrive det ind i deres logbog.

Som afslutning på dagen evaluerer eleverne, om de synes, de har nået målene, og hvordan deres egen indsats for at nå dem har været. Derudover kan de skrive kommentarer omkring særligt spændende oplysninger og lignende.

Skibet er ladet med.....

Tag udgangspunkt i arbejdskort nummer 6 fra www.minfremtid.dk. Emnet for opgaven er dog "Hvad er et godt arbejdsliv". Følg opgaveanvisningen hvor eleven, som har bolden siger et ord, der har betydning for et godt arbejdsliv samtidig med at han/hun kaster bolden til en anden elev, der så forklarer, hvorfor ordet betyder noget for et godt arbejdsliv. Læreren er sekretær og skriver alle ordene på tavlen.

Herefter følges den videre anvisning, hvor eleverne deles op i grupper og diskuterer tre udvalgte ord. Lav til slut en fælles opsamling på klassen, hvor grupperne kort fremlægger hovedessensen af deres samtaler.

2. og 3. modul

Arbejdsmarkedsquiz

Quizzen skal sammen med den forrige øvelse ses som en optakt til emnet. Meningen er at eleverne skal åbne øjnene for sammenhængen mellem arbejdsmarkedet og Det gode liv – at det ikke er ligegyldigt på hvorledes, man bevæger sig ind på arbejdsmarkedet og skaber sig et arbejdsliv.

Kopier quizzen (*Kopiark 1*) til eleverne og lad dem svare på quizzen individuelt. Svararket (*kopiark 2*) er kun til læreren. Tal efterfølgende sammen om svarerne og deres betydning.

Dit job

De følgende opgaver indeholder information om, hvorledes arbejdsmarkedet er skruet sammen, hvordan love og rettigheder reguleres, og hvad de forskellige jobtyper i dag indebærer.

www.ditjob.dk som der arbejdes ud fra, indeholder en del flere opgaver end de, som er udvalgt her. De øvrige opgaver kan evt. tages op på andre tidspunkter på skoleåret.

Gå ind på www.ditjob.dk og klik herefter på "Arbejdsmarkedet – sådan ser det ud!", klik herefter på "fakta" og herefter på "opgaver".

Fakta	Opgaver
"Det danske arbejdsmarkeds model"	"Den danske model"
"Jobtyper i Danmark"	"Jobtyper"
"Arbejdsløshedsstatistikker"	
"Antal beskæftigede i forskellige brancher"	"Populære brancher før og nu...."

Det er nu op til læreren, hvorledes han/hun mener at eleverne skal arbejde med fakta og opgaver – alt efter hvordan klassen arbejder bedst.

Her er et par forslag:

1. Klassen deles i grupper og alle grupper skal igennem samtlige faktatekster og opgaver.
2. klassen deles i grupper, hver grupper skal formidle en faktatekst - opgaver løses herefter fælles på klassen.
3. læsning af tekst og løsning af opgaver foregår individuelt

Tag også stilling til om teksterne om fakta skal printes eller læses direkte fra skærmen. Fakta om arbejdsløshedsstatistikker har ingen opgave tilknyttet – her kan evt. diskuteres i klassen. Uanset hvilken arbejdsform, der vælges, samles til slut op på klassen. Lad også eleverne overveje, hvorledes oplysninger om arbejdsmarkedet - f.eks. arbejdsløshedsstatistikken, passer i forhold til deres egne drømme om beskæftigelse.

Tirsdag

– formålet med dagen er at opnå yderligere viden om arbejdsmarkedet. Derudover sættes der fokus på individets valgmuligheder i forbindelse med mødet med uddannelse, job og forventninger.

1.modul

Fortsæt arbejdet med www.ditjob.dk – Arbejdsmarkedet – sådan ser det ud!

2. og 3. modul

Frk. Mærkværdig og karrieren

Lad eleverne se Joanna Drangers 30 minutter lange animationsfilm fra 2010. Filmen kan ses via skoleabonnement på Filmstriben (link 3) – log evt. på med Uni-login. Filmen er en humoristisk fortælling om en ung kvindes kamp for at leve op til omverdenens, forældrenes og egne forventninger.

Efter at have set filmen går eleverne i grupper af 4 og diskuterer de fire spørgsmål, som undervisningsmaterialet lægger op til, materialet kan downloades som Pdf (link 4) og derefter kopieres til eleverne.

Lad også eleverne tage stilling til følgende:

- Synes I, at far er en god rådgiver?
- Mor siger, at man skal være "normalspeciel" – hvad mener hun med det?
- Veninden siger, at man skal vide, hvad man vil - er I enige i det?
- Hvad er Frk. Mærkværdigs forestilling om Det gode liv og arbejdsmarkedet?
- Hvad ville du råde frk. Mærkværdig til, hvis du var hendes UU-vejleder?

Slut af på klassen med en samlet diskussion. Hvis der er tid og behov kan filmen evt. benyttes mere danskfagligt på et andet tidspunkt. Skulle eleverne allerede have set filmen i forbindelse med et andet undervisningsforløb kan dokumentaren "Et godt liv" anbefales – her er dog ikke udarbejdet undervisningsmaterialer. Denne kan ligeledes findes via skoleabonnement på Filmstriben.
4 9. klasse – Det gode liv - arbejdsmarkedet

Onsdag

- formålet med dagen er, at eleverne får indsamlet de ønskede oplysninger på messen og i det hele taget får orienteret sig om deres muligheder. Eleverne skal derudover blive i stand til at udfylde deres uddannelsesplan.

Klassen besøger messen

Forbered messebesøget. Sørg for at orientere eleverne om messens opbygning med stande, events, scene med underholdning og muligheder for at deltage aktivt i messen.

Efter hjemkomsten bør besøget evalueres med eleverne. Tal gerne om elevernes individuelle oplevelser på messen.

Torsdag

- I dag skal eleverne bl.a. arbejde med deres uddannelsesplan. Dagens indhold består desuden af et indblik i en verden udenfor arbejdsmarkedet og hvilke konsekvenser, dette kan have.

1. modul

Uddannelsesplan

På www.minuddannelse.net kan eleverne logge sig ind på deres uddannelsesplan via Uni-login. Tal evt. med skolens UU-vejleder, om han/hun vil deltage i dette arbejde. I dette modul er der særlig fokus på præsentation af eleven selv.

Tal om i klassen, hvorledes man præsenterer sig selv i forskellige sammenhænge, f.eks.:

- På Facebook
- I en jobansøgning
- På Arto

Tal også om, hvad præsentationen i uddannelsesplanen skal indeholde. Inden I går i gang ved computerne kan eleverne finde sammen to og to og hjælpe hinanden på vej med at finde personlige egenskaber, som er gode at have med i præsentationen.

2. og 3. modul

Formålet med øvelsen er at sætte fokus på de borgere, som ikke har fået fodfæste på arbejdsmarkedet og hvilke konsekvenser, dette medfører.

Børnerådet har udgivet et undervisningsmateriale med titlen "Fattigdom og social udstødelse – hvad er det?". Materialet kan downloades som Pdf og derefter kopieres til eleverne. Artiklerne og diskussion skal desuden ses som optakt til fredagens museumsbesøg.

I det følgende benyttes uddrag fra materialet; det øvrige materiale kan evt. bruges på et andet tidspunkt. Lad eleverne læse artiklen "Fattigdom og social udstødelse".

Drøft herefter i klassen følgende spørgsmål:

- Hvad betyder fattigdom og social udstødelse i Danmark i dag?
- Hvad betyder absolut fattigdom?
- Hvad betyder relativ fattigdom?
- Hvad dækker afsavnsmetoden over?
- Hvordan skal vi i Danmark definere fattigdom?

Læs herefter artiklen "Nu bestemmer jeg over mit liv". Følg herefter opgaven: Diskussion i klassen.
Forbered også fredagens museumsbesøg:

- Er det et job at være prostitueret?
- Er det et job, kvinderne selv har valgt?
- Er der lignende tilfælde for mænd?

Fredag

- formålet med dagens besøg på museet er at sætte fokus på den samfundsfaglige del af emnet og Det gode liv. Til slut evalueres ugen.

1. og 2. modul

Kvinder til salg

Arbejdermuseet huser fra d. 27. august – 29. december 2011 ustillingen Kvinder til salg af John Kørner. Udstillingen omhandler trafficking og prostitution.

Beskrivelse af forløbet:

Forløbet "Kvinder til salg" giver elever mulighed for at komme helt tæt på handlede kvinder i Danmark. Undervejs i forløbet møder de genstande og dokumenter som f.eks. de uundværlige tasker, regnskabsbøger og juju-poser, som er en form for afrikansk woodoo, og som benyttes af bagmændene til at skræmme og fastholde kvinderne i gældsslaveri og prostitution.

Ud over de autentiske og originale genstande præsenteres eleverne også for værker af John Kørner, hvor billederne via stemninger, antydninger og flertydigheder udfordrer eleverne til refleksion og stillingtagen til kvindehandel og prostitution.

Målet med forløbet er at inspirere til debat og stillingtagen til problemet trafficking og misbrug af kvinder. Samtidig er det intentionen at vække til eftertanke over hele spørgsmålet om kunst og politik og om kunstens samfundsmæssige rolle i det hele taget.

Forløbet er velegnet i forbindelse med projektarbejde
http://www.arbejdermuseet.dk/index.php?option=com_content&view=article&id=173:kvinder-til-salg&catid=92:udskoling&Itemid=244

Det er muligt at benytte sig af skoletjenestens undervisningsforløb, som varer ca. 60 minutter.

3. modul

Evaluering

Ugens arbejde evalueres. Lad eleverne tage stilling til følgende spørgsmål:

- Hvorledes er arbejdsmarkedet skruet sammen i Danmark? – hvad er godt/dårligt?
- Hvorledes kan Det gode liv og arbejdsmarkedet kombineres?
- Hvad har været godt i løbet af ugen?
- Hvad har været mindre godt i løbet af ugen?
- Hvad kan vi bedst huske om en måned?

QUIZ

Arbejdsmarkedet

1. Hvem taler man om, når man omtaler arbejdsmarkedets parter?

- a. arbejdsløse og arbejdsgivere
- b. arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer
- c. arbejdstagere og politikere

2. Hvor mange procent af alle danskere havde arbejde i 2009?

- a. 51 %
- b. 61 %
- c. 71 %

3. Hvor mange timer er en almindelig arbejdsuge?

- a. 38 timer
- b. 36 timer og 12 minutter
- c. 37 timer

4. Kvinder kom på arbejdsmarkedet i Danmark i 1960'erne. Indenfor hvilke områder blev de primært ansat?

- a. selvstændig erhvervsdrivende
- b. det offentlige og serviceerhverv
- c. den private industri

5. I dag er store dele af den danske industri rykket til udlandet – hvorfor?

- a. Der er ikke folk nok til at bemande alle arbejdspladser
- b. den danske arbejdskraft er for dyr i løn
- c. på grund af de dårlige vejrforhold i Danmark

6. Hvad kaldes det forlig, der blev indgået i 1899 og som fungerer som "Arbejdsmarkedets grundlov"?

- a. grundloven
- b. septemberforliget
- c. arbejdsmarkedsforliget

7. Hvilke af disse begreber er kendetegnende for industri?

- a. masseproduktion og arbejdsdeling
- b. sæsonarbejde og enkeltmandsproduktion
- c. høstning og såning

8. Hvad er akkord?

- a. en speciel aflønningsform, hvor man skal lave en bestemt mængde arbejde for at få så meget i løn som muligt
- b. en måde at tegne bygningskonstruktioner på
- c. en kemisk proces indenfor medicinalindustrien

9. Hvad er en faglært arbejder?

- a. en arbejder, der er særlig dygtig indenfor sit fag
- b. en arbejder, der er uddannet indenfor et håndværksfag
- c. det samme, som en arbejder der har sit eget firma

10. Hvad er en fagforening?

- a. en forening der arbejder for bedre forhold for arbejdere
- b. en forening der er tilknyttet et politisk parti
- c. en forening for faglærere (f.eks. matematik) i folkeskolen

Svar til quiz'en

1.

Når man taler om arbejdsmarkedets parter, er der i Danmark tale om arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer.

2.

Svar: 51 pct. 2.831.120 danskere var i arbejde. Resten var børn, pensionister, efterlønnere, studerende, arbejdsløse, eller på anden måde uden for arbejdsmarkedet.

3.

En almindelig arbejdsuge er 37 timer

4.

Kvinder kom på arbejdsmarkedet i Danmark i 1960'erne, de blev primært ansat indenfor det offentlige og serviceerhvervene.

5.

I dag er store dele af den danske industri rykket til udlandet, fordi den danske arbejdskraft er for dyr i løn. Industrien rykker bl.a. til Østeuropa og Kina.

6.

Forliget er arbejdsmarkedsforliget

7.

Masseproduktion og arbejdsdeling er kendetegnende for industrien

8.

Akkord er en betalingsform for forskellige former for arbejdsindsats, hvor lønnen er knyttet til arbejdsindsatsen - ydelse, produceret mængde varer osv. - i modsætning til den faste timeløn. Der kan skelnes mellem enkeltakkorder knyttet til den enkeltes arbejdsindsats og gruppeakkorder knyttet til en større gruppes arbejdsindsats. Akkordsystemerne antager et utal af forskellige former, men der er sjældent tale om ren akkord aflønning. Lønnen består oftest af en fast komponent - en fast timeløn - og en akkordkomponent. Akkord blev fra 1950'erne en udbredt aflønningsform især indenfor industrien.

9.

En faglært arbejder er en arbejder, der er uddannet indenfor et håndværksfag

10.

En fagforening er en forening, hvis formål er at repræsentere arbejdstagernes interesser overfor arbejdsgiverne. Mange fagforeninger har fokus på en bestemt type af erhverv, men der findes også mange tværfaglige fagforeninger, som dækker mange forskellige typer erhverv og henvender sig til en bredere skare af medlemmer.

Nogle af de vigtigste interesser, som en fagforening kan varetage er:

- forhandling af faglig overenskomst og løndiskussion
- juridisk assistance i forbindelse med ansættelse og afskedigelse
- arbejdsvikar, arbejdsmiljø og efterlevelse af arbejdsregler.

”www.minfremtid.dk”

Vedlagt folder om hvordan du skal bruge værktøjet Spor.

God fornøjelse.

Arbejdsmarkedet

"Dit job"

<http://www.skolekontakt.lo.dk/arbejdsmarkedet.aspx>

The screenshot shows a Windows Internet Explorer browser window. The address bar contains the URL <http://www.skolekontakt.lo.dk/arbejdsmarkedet.aspx>. The browser's menu bar includes File, Edit, View, Favorites, Tools, and Help. The search bar contains the Google logo and a search button. The page content is divided into several sections:

- Header:** A red banner with a cartoon illustration of three children and the text "dit job!". To the right are navigation buttons: "Udtryksformer", "Leksikon", "Sammensæt mate", "Studieteknikker", "Mediearkiv", and "Lærervejlednin". A "Vælg tema....>" button is also present.
- Sidebar:** A green sidebar with the heading "Tjek relevante links ud" and a list of links:
  - Portal om arbejdsmarkedet
  - Min vej: God hjemmeside om jobvalg, erhvervsvalg mm.
  - På beskæftigelsesministeriets hjemmeside kan du orientere dig om love og regler....
- Main Content:** A white area with the breadcrumb "Forside > Arbejdsmarkedet - sådan ser det ud" and a red heading "Arbejdsmarkedet - sådan ser det ud". Below the heading is a paragraph of text: "Hvordan er arbejdsmarkedet egentlig skruet sammen - hvordan reguleres love og rettigheder, hvad indebærer forskellige jobtyper i dag og hvordan kan du danne dig et overblik... Her finder du bl.a. en række personlige oplevelser, fakta, interessante opgaver og forklaringer på hvordan dette tema kan behandles." Below the text is a cartoon illustration of a person's head and shoulders with the text "serviceerhverv industri".

Filmen : ”Frøken Mærkværdig og karrieren”

<http://www.filmstriben.dk/skole/payment/select.aspx?FilmID=9000000344>

Frøken Mærkværdig og karrieren - Windows Internet Explorer

http://www.filmstriben.dk/skole/film/details.aspx?id=9000000344

File Edit View Favorites Tools Help

Google Søg Mere >>

Search Ask Facebook Listen to music Amazon YouTube Weather

Frøken Mærkværdig og karrieren

FILMSTRIBEN Se film i undervisningen

Forside Film Avanceret søgning Teknik

Individualiserer...

Frøken Mærkværdig og karrieren

Dansk, Sort/hvid
Animation, 2010, 30min

Frøken Mærkværdig og karrie

Undervisningsmateriale til: "Frøken mærkværdig og karrieren"

http://www.dfi.dk/Boern_og_unge/Undervisning/Film-i-skolen/Undervisningsmaterialer/Temapakker/Froeken-Maerkvaerdig-og-karrieren.aspx

The screenshot shows a Windows Internet Explorer browser window. The address bar contains the URL: http://www.dfi.dk/Boern_og_unge/Undervisning/Film-i-skolen/Undervisningsmaterialer/Temapakker/Froeken-Maerkvaerdig-og-karrieren.aspx. The browser's menu bar includes File, Edit, View, Favorites, Tools, and Help. The search bar contains the text 'Google' and 'Søg'. Below the search bar are various add-ons and social media links, including Ask, Facebook, Listen to music, Amazon, YouTube, and Weather. The main content area of the browser displays the website 'Frøken Mærkværdig og karrieren'. The page title is 'DOKUMENTARFILM / FRØKEN MÆRKVÆRDIG OG KARRIEREN'. The main heading is 'FRØKEN MÆRKVÆRDIG OG KARRIEREN'. Below the heading is a description: 'Undervisningsmateriale til Joanna Drangers korte animationsfilm fra 2010. Materialet henvender sig til elever fra 8. klasse og opefter.' At the bottom of the page, there are several small, stylized illustrations of people's heads and faces.

Frøken Mærkværdig og karrieren - Windows Internet Explorer

http://www.dfi.dk/Boern_og_unge/Undervisning/Film-i-skolen/Undervisningsmaterialer/Temapakker/Froeken-Maerkvaerdig-og-karrieren.aspx

File Edit View Favorites Tools Help

Google Søg Mere >>

Search Ask Facebook Listen to music Amazon YouTube Weather

Favorites Get more Add-ons

Frøken Mærkværdig og karrieren

DOKUMENTARFILM / FRØKEN MÆRKVÆRDIG OG KARRIEREN

FRØKEN MÆRKVÆRDIG OG KARRIEREN

Undervisningsmateriale til Joanna Drangers korte animationsfilm fra 2010. Materialet henvender sig til elever fra 8. klasse og opefter.

The illustrations at the bottom of the page consist of several small, stylized drawings of people's heads and faces. There are three bell-shaped icons at the top, and below them are several human faces in profile, some with different hairstyles and expressions.

Besøg på messens hjemmeside

<http://www.uddannelse-i-centrum.dk/Forside.80.aspx>

The screenshot shows a Windows Internet Explorer browser window displaying the homepage of 'Uddannelse i centrum'. The browser's address bar shows the URL <http://www.uddannelse-i-centrum.dk/Forside.80.aspx>. The page features a large banner with the text 'UDDANNELSE I CENTRUM' in green and black. Below the banner, there is a navigation menu with buttons for 'Forside', 'Elev', 'Booking', 'Lærere / vejledere', 'Forældre', 'Udstillere', and 'Om UIC'. A sidebar on the left contains buttons for 'Hvem er målgruppen' and 'Program for scenen'. A photograph of a person on a stage is visible on the right side of the page.

UIC er arrangeret af UU København, UU Tårnby, UU Frederiksberg, UU Syd samt ungdomsuddanne

Du er her: www.uddannelse-i-centrum.dk - Forside

UIC-messen 2011 blev besøgt af 14.000 unge og forældre.
Mange tak for besøget, vi håber igen i uge 47 2012.

Fattigdom og social udstødelse – hvad er det ?

<http://www.boerneraadet.dk/materialer/undervisningsmateriale>

The screenshot shows a Windows Internet Explorer browser window displaying the website <http://www.boerneraadet.dk/materialer/undervisningsmateriale>. The browser's address bar and menu bar are visible at the top. The website content includes a navigation menu with links for 'FORSIDE', 'NYHEDER', 'OM RÅDET', 'BØRNERÅDET MENER', 'BØRNEKONVENTIONEN', and 'BØRNEPANELET'. A large image of a young child's face is featured on the left. Below the image is the Børnerådet logo and the text 'Børnerådet'. A sidebar on the right contains a list of links: 'Rapporter og debatoplæg', 'Rapporter fra Børnepanelet', 'Årsberetninger', 'Bøger', 'Pjecer og foldere', and 'Andet'. The main content area displays the title 'FATTIGDOM OG SOCIAL UDSØDELSE?' and a subtitle '- et undervisningsmateriale til folkeskolens'. Below this is a small image of a snowy landscape with the text 'Fattigdom og social udstødelse' and a snippet of text: 'Danmark er et af de mest ulige og mindst velfærdssammfund'.

Uddannelsesplanen

www.minuddannelse.net

